

Nasilje u obitelji

Pod obiteljskim nasiljem razumijemo napad bilo koje vrste — verbalni, fizički, emocionalni, seksualni te aktivnu i pasivnu nebrigu koju vrše osoba ili osobe na nekoga iz obitelji, bilo da su u braku ili rodbina, bilo da žive zajedno ili odvojeno, ili su rastavljene. Trenutačna međunarodna istraživanja pokazuju da je obiteljsko nasilje globalni problem. Prisutno je kod pojedinaca — bez obzira na dob, nacionalnost i društveno-ekonomski položaj, i u obiteljima — bez obzira jesu li njezini članovi odrasli u religioznom ili nereligioznom domu. Pokazalo se da je postotak incidenata sličan u gradskim, prigradskim i seoskim zajednicama. Nasilje u obitelji očituje se na više načina: to može biti fizički napad na bračnog druga, ali i emocionalni napadi (verbalne prijetnje, izljevi bijesa, omalovažavanje i nerealni zahtjevi za savršenstvom). Nasilje može imati oblik tjelesne prisile i nasilja u bračnim spolnim odnosima, ili prijetnje nasiljem kroz zastrašivanje verbalnim ili neverbalnim ponašanjem. U nasilje ubrajamo rodoskrvuće i zlostavljanje ili zanemarivanje maloljetne djece od roditelja ili drugog skrbnika, koje dovodi do ozljeda ili povreda. Nasilje nad starijima vidljivo je u tjelesnom, psihološkom, seksualnom, verbalnom, materijalnom i zdravstvenom zlostavljanju ili nebrizi.

Biblija jasno pokazuje da je odlika kršćanskih vjernika kvaliteta njihovih ljudskih odnosa u crkvi i obitelji. Sukladno je Kristovom duhu voljeti i prihvatiti, ohrabriti i podizati druge, a ne zlostavljati ili podcjenjivati. Među Kristovim sljedbenicima nema mjesta tiraniji i zlouporabi vlasti ili autoriteta. Poticani ljubavlju prema Kristu, Njegovi su učenici pozvani pokazati poštovanje prema drugima, brinuti se za njihovu dobrobit, muškarce i žene smatrati ravnopravnima i priznati kako svatko ima pravo na poštovanje i dostojanstvo. Zanemariti takvo postupanje prema drugima znači povrijediti njihovu osobnost i podcijeniti ljudska bića koja je Bog stvorio i otkupio.

Apostol Pavao govori o crkvi kao o “domaćima u vjeri”; ona funkcionira kao proširena obitelj i nudi prihvaćanje, razumijevanje i udobnost svima, osobito povrijeđenima i oštećenima. Sveto pismo prikazuje crkvu kao obitelj u kojoj je moguće ostvariti osobni i duhovni rast kad osjećaji izdaje, odbacivanja i boli daju mjesta osjećajima oproštenja, povjerenja i zdravlja. Biblija govori i o kršćaninovoj osobnoj odgovornosti da sačuva hram svojega tijela od oskvrnuća, zato što je mjesto u kojemu nastava Bog.

Nažalost, obiteljskog nasilja ima u mnogim kršćanskim domovima, no preko njega ne možemo olako prijeći. Ono snažno utječe na život svih članova obitelji i često izaziva dugotrajna pogrešna shvaćanja o Bogu, sebi i drugima.

Uvjerni smo da je Crkva dužna:

1. brinuti se za one koji pate od zlostavljanja u obitelji i odgovoriti na njihove potrebe tako što će
  - a. saslušati i prihvatiti one koji pate od zlostavljanja pokazujući da ih voli i smatra valjanim i dragocjenim osobama;
  - b. ukazivati na nepravdu zlostavljanja i ustati u obranu žrtava kako u zajednici vjere, tako i u društvu;

- c. osigurati službu skrbi i potpore obiteljima izloženima nasilju i zlostavljanju, nastojati žrtvama i počiniteljima omogućiti savjetovanje adventističkih stručnjaka gdje je to moguće, ili drugih stručnih službi u društvenoj zajednici;
  - d. poticati obučavanje i osnivanje priznatih adventističkih stručnih službi kako za vjernike crkve, tako i za društvenu zajednicu;
  - e. ponuditi službu pomirenja kad počiniteljevo pokajanje omogućuje razmišljanje o oprost i obnovi odnosa. Pokajanje uvijek obuhvaća prihvaćanje pune odgovornosti za učinjeno zlo, spremnost za svakovrsnu naknadu i promjenu u ponašanju kako bi se zlostavljanje uklonilo;
  - f. usmjeriti svjetlost Evanđelja na narav odnosa između muža i žene, roditelja i djeteta te druge prisne odnose, i omogućiti pojedincima i obiteljima da u svojem životu zajedno rastu u skladu s Božjim idealima;
  - g. čuvati se izbjegavanja žrtvava i počinitelja u obitelji i crkvenoj zajednici, no pritom nepopustljivo smatrati počinitelje odgovornima za učinjena nedjela.
2. Osnažiti obiteljski život:
- a. skrbi za poučavanje u obiteljskom životu, prožetom milosrđem u koje je uključeno biblijsko razumijevanje uzajamnosti, jednakosti i poštovanje potrebno u kršćanskim odnosima,
  - b. boljim razumijevanjem uzroka koji pridonose obiteljskom nasilju,
  - c. razvijanjem mogućnosti sprečavanja zlostavljanja, nasilja i ponavljanja ciklusa, što često vidimo u obiteljima i nizu naraštaja,
  - d. ispravljanjem naslijeđenih vjerskih i kulturnih uvjerenosti kojima se opravdava ili prikriva obiteljsko nasilje. Primjerice, iako Bog od roditelja očekuje da primijene stegu za dobro svoje djece, ta odgovornost im ne daje pravo na pribjegavanje grubom kažnjavanju.
3. Prihvatiti svoju moralnu odgovornost da budemo budni i reagiramo na zlostavljanje u obiteljima naših crkava i društvenih zajednica te takvo nasilničko ponašanjem proglasimo kršenjem adventističkih načela. Ne smijemo umanjivati, već ozbiljno uzeti svaki nagovještaj ili izvještaj o zlostavljanju. Vjernici koji ostaju ravnodušni i ne reagiraju, zapravo odobravaju, produžuju i čak podupiru nasilje u obitelji.

Ako želimo živjeti kao djeca svjetla, moramo ukloniti tamu u kojoj se u našoj sredini javlja obiteljsko nasilje. Moramo voditi računa jedni o drugima čak i kad je lakše ostati po strani.

Izjava se temelji na načelima izraženim u ovim biblijskim tekstovima: Izlazak 20,12; Matej 7,12; 20,25-28; Marko 9,33-45; Ivan 13,34; Rimljanima 12,10.13; 1. Korinćanima 6,19; Galaćanima 3,28; Efežanima 5,2.3.21-27; 6,1-4; Kološanima 3,12-14; 1. Solunjanima 5,11; 1. Timoteju 5,5-8.

Ovu je izjavu odobrio i prihvatio Administrativni odbor Generalne konferencije Crkve adventista sedmog dana, 26. kolovoza 1996., a poslana je na razmatranje na

godišnjem zasjedanju Generalne konferencije u San Joseu, u Kostarici, održanom od 1. do 10. listopada 1996. godine.